

cuvine menționată scena întâlnirii dintre Bălcescu (Constantin Dinulescu) și Avram Iancu (Ion Omescu). Cu o intuiție și o expresivitate dramatică remarcabile, ambii interpreți au înțeles și au redat pe deplin însemnătatea acestei scene, contribuind la reușita unui moment cu adevărat dramatic. În rolul lui Avram Iancu, actorul Ion Omescu (care interpretează alternativ și pe Bălcescu) a adus forță, concizie și un temperament artistic pregnant, vădit mai ales prin modul în care joacă „tăcerea“ lui Iancu, expresivă pentru eroismul, dârzenia și răscolitoarea lui dramă sufletească.

Valorosul colectiv al Teatrului Național din Iași a slujit cu cinste vasta galerie de personaje a piesei, caracteristică specifică reprezentației. Unii actori au izbutit să joace, fără nici un neajuns pentru realizarea lor artistică, câte două „măști“, necesitate dictată desigur și de dificultatea acoperirii atâtor roluri de răspundere în suprafața spectacolului: Marcel Finchelescu (C. Cantacuzino și Lordul Stuart), Teofil Vilcu (Prefectul Moldoveanu și Odobescu), Virgil Raiciu (Mitiță Filipescu și N. Golescu), Aurel Vizitiu (Ion Ghica și Rosetti), Nicolae Veniaș (Săteanul obidit și Popa Neagu).

O interpretare pitorească și semnificativă, în același timp, se arată realizarea portretului boierului Alecu Filipescu-Vulpe de către artistul emerit Șt. Dăncinescu. În rolul dificil și mult discutat al lui I. Eliade, artistul emerit Ion Lascăr a surprins măsura exactă a ceea ce a intenționat autorul. Cornelia Gheorghiu și-a susținut rolul cu multă spontaneitate, izbutind să redea gingășia sufletească și devotamentul de neclintit al Tiței Bălcescu. Adina Popa a fost convingătoare în rolul episodic, dar plin de semnificație, al Anei Ipătescu. Virgiliu Costin și-a înzestrat personajul (Arăpila), sub aparența unei personalități exuberante, cu o noblețe discretă, dar emoționantă. Cu o incisivitate fină și sobră, artistul emerit George Popovici a conturat portretul Mitropolitului, precum și Constantin Sava, pe cel al lui Băl-Ceaurescu. Contribuții prețioase au avut Adrian Tuca (Mitrul Tabacul), Petru Ciubotaru (Damian Tabacul), Gh. Serbina (Șt. Golescu), Sergiu Tudose (Dincă), Valeriu Burlacu (Tell), George Macovei (Hagi-Curti), Dorin Varga (Bibescu), Valentin Ionescu (Catina), Boris Olinescu (Voinescu II).

Muzica de scenă semnată de George Pascu merită o mențiune deosebită.

O adevărată deschidere de stagiune, bogată în semnificații și valori artistice, care ne arată că Teatrul Național din Iași este ferm hotărât să-și continue succesele din stagiunea trecută.

Florian Nicolau

Prezența alternativă pe afiș a doi titulari acordă spectacolului și o dimensiune experimentală și merită să fie aparte subliniată. Oricând dublurile distribuției sînt binevenite, prilejuind emulații profesionale folositoare, ba chiar necesare, în dezvoltarea unui colectiv. Cu atît mai mult în acest rol, considerat vreme de un deceniu inabordabil, și din pricina amintirii pătrunse de venerație ce o păstrăm neuitatului Bălcescu însușefit de Mihai Popescu.

În reperele acelorași intenții și recomandări regizorale, Ion Omescu realizează, pe datele personalității sale, un Bălcescu tăios, dur, cu o luciditate și înverșunare hrănite din incompatibilitatea idealurilor revoluționare cu tranzacțiile, compromisurile în istorie. În această interpretare, interesant mi s-a părut mai cu seamă efortul actorului de a sugera detașarea cerebrală a gînditorului și luptătorului. Rațiunea lui veșnic trează nu-i îngăduie o clipă de armistițiu în bălăia pentru cauza poporului, mistuindu-l pînă la ultima lui suflare. Aceasta nu înseamnă că partitura textului, covîrșitoare chiar pentru un actor cu mare experiență, rămîne în întregime descifrată. Momente de puternică intensitate emoțională — întîlnirea cu Tița în închisoarea Gorgani, monologul la moartea Tabacului, înfruntarea lui Fuad-Pașa — nu au avut vigoarea și vibrația cuvenite, au trecut fără strălucire. Totuși, și acest Bălcescu demonstrează, nepus de clar și cu multe semnificații, cît de importantă în formarea și evoluția unui actor se arată întîlnirea cu asemenea roluri.